

ГОДИШЊА КОНФЕРЕНЦИЈА АМЕРИЧКОГ ДРУШТВА БИБЛИОТЕКАРА ОСВРТ НА ПРИМЕНУ НОВИХ ВИДОВА КОМУНИКАЦИЈА У БИБЛИОТЕКАМА

Душица Рајчевић

Информативно-реферални центар Америчке амбасаде у Београду

Годишња конференција Америчког друштва библиотекара 2008. године одржана је у периоду од 26. јуна до 2. јула, у граду Анахајм, држава Калифорнија. Конгресни центар од 800м² није био довољно велики за све програме и активности библиотекара које су се тих дана одвијале под врелим сунцем Калифорније. Као додатак Конгресном центру коришћене су сале и салони хотела који га окружују.

Након извршене регистрације за међународне посетиоце, међу којима сам и ја била, требало је добро проучити распоред свих сесија, и направити сопствену листу предавања и програма које би вредело посетити. У сваком тренутку, током седам дана трајања конференције, одвијало се пет до осам паралелних сесија. Теме су биле свеобухватне, и кретале су се од дечјих библиотека и планирања програма у њима, преко маркетинга у библиотекама, програма стручног усавршавања библиотекара, па све до употребе најновијих технологија и комуникација у библиотекама. Стручни део програма који се одвијао у виду предавања, округлих столова, отворених дискусија, био је употпуњен и сајамским делом где су се могла видети и купити најновија издања из области библиотекарства, разговарати са представницима великих кућа као што су EBSCO, ProQuest, Scholastic и CQ Press. Водеће америчке школе библиотекарства промовисале су своје програме класичног и on-line студирања.

Моја интересовања била су усмерена ка програмима за рад са најмлађим корисницима

библиотека, маркетинг у библиотекама, повезивање библиотека Америке са библиотекама из других делова света, и за примену нових видова комуникација у библиотекама, о којима ћу у овом излагању и пренети моја сазнања и утиске.

Како посао који радим подразумева обављање референсне делатности, сарадњу са библиотекама у Србији, и послове набавке библиотечног материјала то сам и сопствени распоред организовала у складу са тим. Утисци које сам понела са конференције указују на чињеницу да библиотеке у нашој земљи могу и треба да раде на унапређењу своје делатности, како у начину пружања услуга и комуницирања са члановима библиотека, тако и у новим активностима које библиотечној делатности дају једну нову димензију.

Нове технологије и њихова примена у библиотекама Америке у овом тренутку се налазе у благој стагнацији. Доста новца и труда је почетком деведесетих уложено у увођење рачунарских система, аутоматизацију пословања и интернет технологије, те је стога тешко у релативно кратком временском интервалу направити нови скок и увести револуционарно нове методе рада и комуницирања. Општи утисак је да су у америчким библиотекама у употреби апсолутно сви актуелни видови комуникације: активно обавештавање чланова библиотеке о програмима и најновијим насловима путем веб презентација, електронске поште и SMS порука. На овај начин библиотеке покушавају да задрже постојеће и при-

вуку нове кориснике. Креативне радионице на различите теме, читалачки клубови како за децу тако и за одрасле, бесплатни семинари за чланове библиотеке само су неке од активности о којима се корисници редовно обавештавају. Библиотека није установа која пасивно чека да буде посећена, већ институција која иде ка својим корисницима, несебично отвара своје ресурсе, и служи заједници у којој се налази. Библиотекари Америке се труде да буду једна од централних институција културе у својој средини.

Говорећи језиком новог миленијума мобилни телефони, iPod-ови, Фејсбук и Мајспејс су само неки од алата којима се библиотеке користе у комуникацији са својим корисницима. Библиотечко окружење представља интерактивни систем у коме је у високом проценту присутно индивидуално стицање знања и у коме се инсистира на једноставности претраживања и брзог долажења до информација. Студенти немају стрпљења за комплексна претраживања и у многоме се ослањају на резултате претраживања добијене преко Google претраживача и on-line енциклопедије Википедија. Из тог разлога библиотеке убрзано усвајају нове начине комуникације прилагођене млађој популацији. Поред већ установљених сервиса 24/7 у којима библиотекари у реалном времену 24 сата дневно 7 дана у недељи одговарају на питања постављена путем веб странице библиотеке, библиотеке користе и блогове како за професионалну комуникацију тако и за комуникацију са својим члановима. Идеја је да се на тај начин млађи корисници усмере ка провереним изворима информација, и да се самим тим образују тако да не прихватају све онлине изворе информација без резерве. Желела бих да напоменем да сервис 24/7 није резервисан искључиво за чланове одређене библиотеке, већ је широм отворен на кориснике из целог света. Приступ веб страницама путем

мобилних телефона је још један од видова информисања о делатности библиотеке.

Нови видови комуникације и примене мултимедијалног рада на релацији корисник – библиотека налазе на апсолутно одобравање код најмлађе читалачке публике. Дечја одељења библиотека све више се претварају у мултимедијалне просторе намењене потребама и захтевима најмлађих. Није редак случај да се за децу узраста 10-15 година организују кратки курсеви снимања филма, фотографије и прављења веб страница. Идеја је да се библиотека приближи потребама и интересовањима нових генерација.

Иако у потпуности свесна чињенице да се стање у библиотекама Америке и Србије доста разликује, и да се начини финансирања у многоме разликују, нада ми је да ће се и у нашем друштву, у скорој будућности наћи више разумевања за рад и потребе библиотека, да ће Интернет постати нешто што се подразумева у редовном раду библиотекара, и да ће неки нови креативни програми и активности привући нове кориснике. Велики број информација сада је доступан путем Интернета, али само уз помоћ добрих референсних библиотекара може се направити квалитетна селекција релевантних и поузданих извора информација од оних који то нису. Стога је веома важно да се библиотекари Србије што пре прикључе електронском свету информација, и постану модерни библиотекари новог миленијума.

Сесије које бих истакла су:

1. Old Records, New records, New Interfaces: Шерил Гоувинг, Директор Информационог менаџмента и Система, Мајами Универзитет
2. What is the Future of Libraries: Хоце Мари Грифитс, Декан и професор Чепл Хил Универзитета
3. R U Communicating: Др Мари Редфорд, Рутцерс Универзитет.